

Název vyučovacího předmětu: **TVORBA (TVO)**

Vzdělávací oblast: **Taneční tvorba**

Časová dotace vyučovacího předmětu: **1, 1, 1, 1, 2, 1**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět tvorba rozvíjí tvořivé schopnosti žáka.

Vzdělávací obsah předmětu se skládá z těchto složek: práce s prostorem, práce s hudbou, práce s dynamikou a časem, práce s pohybovým motivem, práce s partnerem, kompozice a stavba choreografie, získávání jevištní a divadelní praxe. Navazuje na principy Duncan taneční techniky, je v symbióze s předmětem improvizace.

Předmět tvorba je zaměřen převážně prakticky. Je vyučován v I.-IV. a VI. ročníku skupinovou či individuální formou s hodinovou dotací 1 hodina týdně, v V. ročníku 2 hodiny týdně. Nezbytnou součástí předmětu je domácí příprava.

Obecné cíle

Předmět tvorba směřuje ke schopnosti žáka být tvůrčím tanečníkem, tedy takovým, který je schopen vytvářet pod vedením choreografa pohybový materiál tanečního díla, přichází s podněty, dokáže na tvorbě choreografie spolupracovat ve skupině. Dobře vnímá a dokáže porozumět uměleckému záměru choreografa, zvolenému principu tvorby a stavbě díla, přináší do něj svůj osobitý vklad.

Rozvíjí schopnost žáků, potenciálních pedagogů v oblasti taneční výchovy, vytvářet pro své žáky taneční kompozice či choreografie, které dobře využívají individuální kvality a přirozený pohyb jejich svěřenců, mají funkční stavbu a jejich pohybový jazyk je autentický. Dále rozvíjí schopnost v rámci tanečního díla vytvořit smysluplný celek, který je sdělný a srozumitelný.

Předmět tvorba připravuje žáky na tvorbu vlastních choreografií, na profesi choreografa.

Rozvíjí schopnosti žáků jasně formulovat ideový záměr a jeho obsahovou náplň, vypracovat koncept, na jehož základě tvoří kompozici.

Žáci se seznámí a osvojí si tvůrčí postupy, které pomáhají vytvářet pohybový materiál. Ten umí rozvíjet a strukturovat. Uvědomí si základní zákonitosti jevištního díla. Poznájí různé kompoziční postupy využívané v hudbě, principy dramatické stavby díla a tyto poznatky umí použít při tvorbě choreografie. Umí se inspirovat tvůrčími postupy výtvarného umění a dalšími formami uměleckého vyjádření.

Pokročilými cíli předmětu jsou schopnosti vytvářet individuální slovník uměleckého projevu a nacházet netradiční přístupy k řešení zadaných úkolů.

Významnou součástí předmětu je rozvíjení smyslu pro profesionální etiku, schopnosti sebereflexe, kázně, tvůrčí pokory a zdravé ctižádosti v umělecké práci. Pozornost je rovněž věnována kultivovanému profesionálnímu vystupování a rozvoji dovednosti pracovat v týmu.

Přínos k rozvoji klíčových a odborných kompetencí a průřezových témat

Tvorba rozvíjí především tyto kompetence:

Kompetence k učení

- umět si vytvořit vhodný pracovní režim a podmínky, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat podněty a témata k tvorbě, s porozuměním naslouchat mluvenému projevu a pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností a zkušeností druhých, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, znát možnosti dalšího vzdělávání ve svém oboru.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu, určit jádro problému, získat informace a navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej, uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky a názory srozumitelně a souvisle a umět je obhájit, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálné své fyzické a duševní možnosti, stanovovat si cíle a priority podle svých možností, reagovat adekvátně na hodnocení, přijímat radu a kritiku, ověřovat si získané poznatky, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, být si vědom nezdravého životního stylu a závislostí, pracovat v týmu, přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně, respektovat osobnost druhých lidí (popřípadě jejich kulturní specifika), jednat v souladu s morálními principy, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, uznávat tradice a hodnoty svého národa.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastním profesní budoucnosti.

Digitální kompetence

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích
- využívat vhodné digitální nástroje při tvorbě vlastní choreografie (zvuky, hudba, příprava anotace, digitální reflektory, video)

Tvorba rozvíjí především tyto odborné kompetence

Kompetence ovládat základy tvůrčí činnosti v oblasti současného tance, vykonávat umělecké činnosti v oboru, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, kvalitně vykonávat umělecké činnosti, jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje.

Přínos k rozvoji průřezových témat

Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět tvorba má vazbu na tyto další vyučovací předměty: Duncan taneční techniku (DTT), moderní taneční techniku (MTT), současnou taneční techniku (STT), klasickou taneční techniku (KTT), improvizaci (IMP), hudební nauku (HN), hru na hudební nástroj (HNN), dějiny výtvarného umění (DVU), dějiny hudby (DH), dějiny tance a divadla (DTD) a základy managementu a produkce (ZMP).

Vzdělávací obsah

I. ročník, časová dotace 1 hodina týdně	
Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - nalezne cestu ke spontánnosti a upřímnosti; - pochopí pojem prostor a improvizuje na toto téma; - nalezne konkrétní prostorovou představu a ztvární jí pohybem; - vytvoří strukturu choreografie; - nese obsah a význam choreografie; - vystoupí před diváky a interpretovat svou práci.	<i>Prostor</i> - úvod do tématu - improvizací přenášení objeveného tvarosloví do konečného tvaru, sebepoznávání, hledání zdrojů osobitého výrazu, odpoutání se od obvyklých automatismů a klišé, práce s představou - vztah vnitřního a vnějšího prostoru - vztah prostoru a tvaru - vypracování konceptu na téma <i>prostor</i> - stavba choreografického tvaru - interpretace choreografie - rozbor klauzurní práce
Žák: - vybere si jednu ze zadaných skladeb a volně na ni improvizuje; - nalezne téma, které je inspirované danou skladbou;	Prostor, dynamika, čas Vytvoření choreografie na zadanou skladbu - úvod do tématu - poslech, výběr a rozbor skladeb v souvislosti s dynamikou a časem

- interpretuje hudbu, její obsah a naplnění, zaměřit se na dynamickou; složku pohybu, čas a rytmus; - vytvoří strukturu choreografie; - nese obsah a význam choreografie; - vystoupí před diváky a interpretuje svou práci.	- rozbor skladby se zaměřením na: dynamiku, strukturu, tektoniku, vedení melodické linie, harmonicko-akordickou stavbu, metro-rytmickou stránku skladby - improvizace na dané skladby a téma - improvizací přenášení objeveného tvarosloví do konečného tvaru, sebepoznávání, hledání zdrojů osobitého výrazu, odpoutání se od obvyklých automatismů a klišé, práce s představou - vypracování konceptu na téma prostor, dynamika a čas, inspirovaného vybranou skladbou - stavba choreografického tvaru - interpretace choreografie - rozbor klauzurní práce
--	---

II. ročník, časová dotace 1 hodina týdně	
Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - pochopí význam pojmu motiv a jeho funkci, zaměření na čistou práci s motivem; - díky improvizaci nalezne nosný motiv a dále jej umí rozvíjet; - vytvoří strukturu choreografie; - výrazově i technicky zatančí motivickou práci bez hudebního doprovodu; - vystoupí před diváky a interpretuje svou práci;	Motiv - úvod do tématu, hledání svých vlastních prostředků k sebevyjádření díky improvizaci - hledání pohybových motivů prostřednictvím improvizace (žák se tak naučí najít základní stavební kámen choreografie) - základní práce s motivem: zrychlování, zpomalování, opakování, inverze, krácení, variace, vsuvka - nalezení tématu pro klauzurní práci a vytvoření konceptu - vytvoření základního pohybového motivu, jeho rozvíjení a rozvedení do prostoru - interpretace klauzurní práce - rozbor klauzurní práce

Žák: - důkladně porozumí kompozici hudební skladby; - na základě inspirace hudební skladbou vytvoří motiv a dále jej rozvíjí; - vnímá hudbu jako vodítko, dodržuje přesnou strukturu skladby, její dynamiku, rytmus, frázování skladby, ale vnáší do choreografie vlastní obsah; - výrazově i technicky zatančí motivickou práci s hudebním doprovodem; - vystoupí před diváky a interpretuje svou práci.	Motivická práce v přímé závislosti na hudební skladbě - úvod do tématu - poslech, výběr skladeb - rozbor dané skladby se zaměřením na motivicko-melodickou stavbu a detaily skladby - nalezení tématu, jednotlivých motivů a jejich rozvíjení vycházející z hudební kompozice - stavba choreografického tvaru - interpretace choreografie - rozbor klauzurní práce
--	--

III. ročník, časová dotace 1 hodina týdně	
Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - dokáže vytvářet pod vedením choreografa pohybový materiál tanečního díla; - vnímá a dokáže porozumět uměleckému záměru choreografa, zvolenému principu tvorby a stavbě díla, přináší do něj svůj osobitý vklad; - rozvíjí dovednost pracovat v týmu, smysl pro profesionální etiku, schopnosti sebereflexe, kázně; - získává jevištní praxi jako interpret.	Účast na tvorbě a interpretace choreografie pro celý ročník - spolupráce na tvorbě pohybového materiálu pod vedením choreografa individuálně a ve skupině - porozumění uměleckému záměru choreografa, zvolenému principu tvorby a stavbě díla - seznámení s procesem inscenování díla – kostým, světelný design a zvuk, generální zkouška, představení - jevištní praxe
Žák: - rozumí principům použitých ve vybraných kanonických tanečních dílech vzniklých od 60. let 20. stol. do současnosti; - zná vybrané hudební kompoziční	Tvorba choreografií většího rozsahu (část 1., forma výuky: 1 nebo 2 velké skupiny, tematické bloky a dílny) - analýza vybraných kanonických tanečních děl vzniklých od 60. let 20. stol. do současnosti

postupy a umí je využít při stavbě choreografie; - seznámí se a vyzkouší si postupy, jak v tanečním díle vyjádřit obsahové téma; - seznámí se s příklady stavby a principů literárního a dramatického celku a vyzkouší si jejich použití při tvorbě tanečního díla.	- využití hudebních kompozičních postupů v choreografii (část 1.) - vyjádření obsahového tématu choreografickým jazykem (část 1.) - poučení ze stavby a principů literárního a dramatického celku pro tvorbu obsahového choreografického díla (část 1.)
Žák: - vybírá kvalitní skladby ze zadaného hudebního okruhu; - ztvární vztah v duetu; - komunikuje s partnerem a vede ho dle svých představ; - je schopen být partnerem i během interpretace své práce; - vystoupí před diváky.	Duet s hudbou (forma výuky: malé skupiny nebo individuálně) - úvod do tématu, témata improvizace zaměřená na komunikaci a partnerské vztahy - nalezení vlastního tématu a samostatný výběr hudební skladby ze zadaného hudebního okruhu - vytvoření konceptu - výběr partnera - stavba choreografického tvaru - interpretace choreografie - rozbor klauzurní práce

IV. ročník, časová dotace 1 hodina týdně, (forma výuky: malé skupiny nebo individuálně)	
Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - nalezne nosné téma, které by studenta inspirovalo k vytvoření maturitní práce; - hledá osobitý pohybový materiál; - pečlivě vybírá interprety své choreografie; - zamyslí se nad scénickým a kostýmovým ztvárněním choreografie. -	Příprava maturitní choreografické práce - příprava konceptu: volný výběr tématu, hudby, případný výběr interpretů v souvislosti s tématem - minimální délka choreografie 8 min. - skica choreografického tvaru a její rozbor

Žák: - prohlubuje a propracovává své téma - rozšiřuje a propracovává pohybový materiál; - prohlubuje osobitost a originalitu pohybového materiál; - zlepšuje schopnost vést své interprety k co nejlepší interpretaci choreografie; - realizuje kostýmní a scénické ztvárnění; - jako interpret se zlepšuje v interpretaci choreografického díla; - získává jevištní praxi v roli choreografa;	Vlastní choreografická práce v jevištním tvaru - dokončení choreografie - intenzivní práce na technické a interpretační složce choreografie - návrh a realizace kostýmů, scénografie - řešení světelného designu - výběr názvu choreografie (motto, anotace, aj.) - technická příprava maturitního koncertu - vlastní jevištní výstup, hodnocení a rozbor
---	---

V. ročník, časová dotace 2 h týdně	
Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - má povědomí o základních principech tvorby jevištního díla, dramaturgickém myšlení, u vlastních témat si klade otázky co - proč - jak; - zdokonalí se ve schopnosti vyjádřit v tanečním díle obsahové téma; - rozšíří své znalosti stavby a principů literárního a dramatického celku a vyzkouší si jejich použití při tvorbě tanečního díla; - rozšiřuje si znalost hudebních kompozičních postupů a umí je využít při stavbě choreografie; -	Tvorba choreografií většího rozsahu (forma výuky: 1 nebo 2 velké skupiny, tematické bloky a dílny, ve 2. pol. práce v malých skupinách) - Základní principy tvorby jevištního díla, základy dramaturgického myšlení, otázky co - proč - jak; - vyjádření obsahového tématu choreografickým jazykem (část 2.) - poučení ze stavby a principů literárního a dramatického celku pro tvorbu obsahového choreografického díla (část 2.); - využití hudebních kompozičních postupů v choreografii (část 2.). -
Žák: - propracuje do hloubky své schopnosti tvorby tanečního díla, jevištní znalosti	Vlastní tvorba choreografie většího rozsahu (forma výuky: malé skupiny nebo individuálně)

V. ročník, časová dotace 2 h týdně

Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
a dovednosti, včetně technických, scénografických, aj.; - otevře se novým možnostem práce a hledá nové inspirace.	- individuální analýza dosavadního způsobu práce studenta a dle možností studenta také hledání osobitého přístupu k tvorbě, nových kvalit pohybu, případně nového pojetí divadelního prostoru či práce ve veřejném prostoru - nalezení tématu, příprava konceptu - stavba choreografického tvaru - možnost rozpracování choreografie do jevištního tvaru (na základě odborných divadelních seminářů, např. světelný design, scénografie, aj.) - prezentace klauzurní práce – choreografie v délce minimálně 10 min. - interpretace choreografie - rozbor klauzurní práce

VI. ročník – výsledky vzdělávání a rozpis učiva (forma výuky: malé skupiny nebo individuálně)

Očekávané výsledky vzdělávání	Učivo – tematické celky
Žák: - nalezne nosné téma, které ho inspiruje k vytvoření absolventské práce; - pečlivě vybere interprety své choreografie; - tvoří osobitý pohybový materiál; - vede své interprety k co nejlepší interpretaci choreografie; - realizuje kostýmní a scénické ztvárnění; - aktivně se podílí na tvorbě světelného designu své choreografie; - získává profesionální jevištní praxi jako choreograf a interpret;	- výběr témat, hudebních skladeb nebo literárních textů jako inspirace pro vytvoření závěrečného absolventského výkonu - tvorba a nastudování choreografie - návrh a podíl na realizaci kostýmního a scénografického řešení, zejména světelného designu - prezentace vytvořené choreografie veřejnosti v rámci představení v profesionální divadelní kvalitě

- prohlubuje osobitost a originalitu pohybového materiálu; - vede své interprety k co nejlepší interpretaci choreografie; - jako interpret se zlepšuje v interpretaci choreografického díla; - získává jevištní praxi v roli choreografa i interpreta.	
---	--